

Pan Stanisław Barycki
Wójt Gminy Sitkówka – Nowiny

Wystąpienie pokontrolne

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2001 roku Nr 55, poz. 577) przeprowadziła w okresie 26 stycznia do 5 kwietnia 2004 roku kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Sitkówka – Nowiny za okres 2003 roku.

W wyniku kontroli stwierdzono niżej opisane nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Gminy.

Przedstawiając ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności statutowej Gminy.

1. Kontrola wewnętrznych uregulowań organizacyjno prawnych funkcjonujących w Urzędzie Gminy, a mianowicie Regulaminu Organizacyjnego, Zakładowego Planu Kont, Instrukcji kasowej, Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo – księgowych wykazała, że w okresie objętym kontrolą jednostka nie posiadała aktualnych unormowań w przedmiotowym zakresie. Wszystkie istniejące regulacje wewnętrzne powołują nieaktualne lub uchylone przepisy, w szczególności: Zakładowy Plan Kont opracowano na podstawie Zarządzenia Nr 46 Ministra Finansów z dnia 1 sierpnia 1995 roku, które utraciło moc obowiązującą 31.12.2001r., ewidencję podatków i opłat w oparciu o Instrukcję Nr 1/DR Ministra Finansów z dnia 12 września 1991 roku, która utraciła moc obowiązującą 31.12.1998 r., Instrukcję kasową na podstawie zarządzenia Prezesa NBP z dnia 06 grudnia 1989 roku, które utraciło moc obowiązującą 31.12.1991 r.).

W zaistniałej sytuacji Wójt Gminy zaniechał obowiązku uaktualnienia dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, do czego obliguje art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, (tekst jedn. Dz.U. z 2002 Nr 76 poz. 694 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za powyższe nieprawidłowości ponosi Wójt Gminy Pan Stanisław Barycki.

Wniosek pokontrolny Nr 1

1.1. Wprowadzić do stosowania uregulowania wewnętrzne w zakresie gospodarki finansowej gminy, zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa.

1.2. Bieżąco aktualizować wewnętrzne regulacje organizacyjno prawne, uwzględniając zachodzące zmiany w obowiązujących przepisach prawa.

2. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej – jednostki budżetowej nie posiadał pełnomocnictwa. Powyższa nieprawidłowość narusza art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz.U. z 2001 roku Nr 142 poz. 1591 z późn. zm.), zgodnie z którym kierownicy jednostek organizacyjnych gminy nie posiadających osobowości prawnej działają jednoosobowo na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez wójta. Odpowiedzialność z tego tytułu ponosi Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 2

2.1. Udzielić pełnomocnictwa Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

2.2. Przestrzegać obowiązku udzielania pełnomocnictw kierownikom jednostek organizacyjnych gminy nieposiadających osobowości prawnej, stosownie do art. 47 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym.

3. Gminna Biblioteka Publiczna w 2003 r. oraz latach wcześniejszych funkcjonowała w formie jednostki budżetowej. Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (tekst jedn. Dz.U. z 2001 r. Nr 13 poz. 123 z późn. zm.) winna ona działać jako samorządowa jednostka organizacyjna, funkcjonująca w formie instytucji kultury, finansowanej z budżetu gminy jedynie za pomocą dotacji. Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 3

3.1. Wydać decyzję dla Gminnej Biblioteki Publicznej na okoliczność nabycia z mocy prawa, użytkowania wieczystego gruntów oraz własności położonych na nich budynków, innych urządzeń i lokali zgodnie z art. 202, w związku z art. 200 ust. 1 pkt 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

3.2. Uregulować status prawny, funkcjonowanie oraz finansowanie Gminnej Biblioteki Publicznej w sposób określony przepisami Rozdziału 2 i 3 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (tekst jedn. Dz.U. z 2001 r. Nr 13 poz. 123 z późn. zm.).

4. W 2003 roku zaniechano przeprowadzenia kontroli jednostek organizacyjnych gminy w zakresie przestrzegania realizacji procedur kontroli oraz przeprowadzania wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków.

Zgodnie z art. 127 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, przedmiotowa kontrola obejmuje w każdym roku co najmniej 5% wydatków podległych jednostek organizacyjnych.

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 4

Przeprowadzać zgodnie z wymogiem ustawowym kontrolę finansową obejmującą co najmniej 5% wydatków nadzorowanych jednostek gminy w każdym roku kalendarzowym.

5. Rada Gminy nie wskazała innego terminu płatności dla inkasentów niż wynikający z art. 47 § 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz.U. Nr 137, poz. 926, z późn. zm.), zgodnie z którym terminem płatności jest dzień następujący po ostatnim dniu, w którym, zgodnie z przepisami prawa podatkowego, powinna nastąpić wpłata należności z tytułu podatku.

W objętej kontrolą próbie 5 inkasentów dokonujących poboru podatków stwierdzono, że wszyscy oni dokonywali rozliczenia pobranej gotówki z opóźnieniem. Opóźnienie wyniosło od 1 do 4 dni. Kwota nie naliczonych i nie pobranych odsetek za zwłokę wynosi 59,90 zł., albowiem zgodnie z art. 51 § 3, w związku z art. 53 § 1 ordynacji podatkowej raty podatków nie wpłacone w terminie przez inkasenta traktuje się jako zaległość podatkową, od której należy naliczyć i pobrać odsetki za zwłokę.

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi inspektor ds. księgowości podatkowej, Skarbnik Gminy z tytułu nadzoru oraz Wójt Gminy jako organ podatkowy.

Wniosek pokontrolny 5.

5.1. Egzekwować od inkasentów obowiązek wnoszenia na rachunek bankowy gminy zainkasowanych kwot podatków w terminie wynikającym z art. 47 § 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz.U. Nr 137, poz. 926, z późn. zm.).

5.2. Raty podatków nie wpłacone w terminie przez inkasenta traktować jako zaległość podatkową, od której należy naliczyć i pobrać odsetki za zwłokę zgodnie z art. 51 § 3, w związku z art. 53 § 1 ustawy ordynacja podatkowa.

5.3. Wyegzekwować odsetki za zwłokę od wszystkich inkasentów, którzy nieterminowo rozliczyli się z pobranej gotówki w latach 2002 – 2003.

6. W objętej kontrolą próbie zaległość według stanu na dzień 31 grudnia 2003 roku w podatku od nieruchomości, rolnym oraz leśnym wyniosła 92.415,80 zł. Analiza postępowania windykacyjnego wykazała, że organ podatkowy zaniechał wystawienia stosownych upomnień na kwotę 89.681,20 zł oraz tytułów wykonawczych na kwotę 89.730,40 zł. Wzmiankowane zaniechanie podjęcia postępowania windykacyjnego narusza § 2, § 3 ust. 1, § 5 ust. 1 oraz § 6 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. Nr 137 poz. 1541 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi inspektor ds. księgowości podatkowej oraz Skarbnik z tytułu nadzoru i Wójt Gminy jako organ podatkowy.

Wniosek pokontrolny Nr 6

6.1. Postępowanie windykacyjne wobec podatników zalegających z zapłatą podatku od nieruchomości prowadzić zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 roku (Dz. U. Nr 137 poz.1541 z późn. zm.).

6.2. Wyegzekwować wzmiankowaną zaległość podatkową, jaka wystąpiła na dzień 31 grudnia 2002 roku wraz z należnymi odsetkami za zwłokę.

7. Kontrola w zakresie powszechności opodatkowania wykazała, że organ podatkowy nie objął podatkiem od nieruchomości 3 osób fizycznych, które w 2003 r. rozpoczęły działalność gospodarczą. Wzmiankowani podatnicy nie złożyli stosownych informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych.

W zaistniałej sytuacji organ podatkowy nie wezwał podatników do złożenia informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, co narusza art. 274a ustawy z dnia 29 sierpnia 1998 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. Nr 137 poz. 926 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi inspektor d.s. podatków i opłat oraz Skarbnik z tytułu nadzoru i Wójt Gminy jako organ podatkowy.

Wniosek pokontrolny Nr 7

7.1. Egzekwować od podatników obowiązek złożenia informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, zgodnie z przepisami ustawy Ordynacja podatkowa .

7.2. W przypadku zaniechania obowiązku złożenia przedmiotowych informacji przez osoby fizyczne kierować sprawy do właściwego urzędu skarbowego w trybie art. 54 ustawy z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy (Dz. U. Nr 83 poz. 930 z późn. zm.).

7.3. Wyegzekwować należny gminie podatek od nieruchomości za 2003 rok wraz z odsetkami.

7.4. Dokonać kontroli prawidłowości ustalenia wysokości zobowiązania podatkowego za lata ubiegłe. W przypadku rozbieżności wyegzekwować należny gminie podatek wraz z odsetkami.

8. Gmina nie posiada kompletnej ewidencji środków transportowych, która winna zawierać informacje dotyczące daty zakupu lub zarejestrowania pojazdu, daty jego zbycia oraz inne dane niezbędne dla ustalenia wysokości oraz daty powstania i wygaśnięcia obowiązku podatkowego

z tego tytułu. Brak powyższych danych uniemożliwia ustalenie obowiązku podatkowego zgodnie z art. 9 ust. 3-5 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych. Stwierdzona nieprawidłowość stanowi naruszenie art. 92 pkt 2, w związku z art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U Nr 155 poz. 1014 z późn. zm.) Odpowiedzialność merytoryczną za powyższą nieprawidłowość ponosi były pracownik Urzędu Gminy – starszy specjalista ds. podatków i opłat oraz Skarbnik Gminy z tytułu nadzoru i Wójt Gminy jako organ podatkowy.

Wniosek pokontrolny Nr 8

Ewidencję podatkową środków transportowych prowadzić na bieżąco w oparciu o miesięczne informacje uzyskiwane od organu rejestrującego zgodnie z § 5 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2002 r. w sprawie informacji podatkowych (Dz.U. Nr 240 poz. 2061).

9. Kontrola powszechności opodatkowania wykazała, że w próbie 13 środków transportowych ujętych na wydruku komputerowym sporządzonym przez Starostwo Powiatowe w Kielcach, które zarejestrowano na terenie gminy w miesiącach maj-czerwiec 2003 roku, 7 z nich nie objęto opodatkowaniem. Wzmiankowani podatnicy nie złożyli stosownych deklaracji na podatek od środków transportowych, do czego zobowiązuje art. 9 ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jedn. Dz.U. z 2002 roku Nr 9 poz. 84 z późn. zm.). Przedmiotowych deklaracji nie złożyli również podatnicy, którzy zapłacili należny gminie podatek.

W zaistniałej sytuacji organ podatkowy nie wezwał podatników do złożenia deklaracji podatkowych, czym naruszono art. 274a ustawy z dnia 29 sierpnia 1998 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. Nr 137 poz. 926 z późn. zm.).

Kwota należnego gminie z tego tytułu podatku za 2003 rok, ustalona przez kontrolujących wynosi 2.006,70 zł.

Odpowiedzialność za opisaną nieprawidłowość ponoszą były pracownik Urzędu Gminy - starszy specjalista ds. podatków i opłat oraz Skarbnik Gminy z tytułu nadzoru i Wójt Gminy jako organ podatkowy.

Wniosek pokontrolny Nr 9

9.1. Należny Gminie podatek od środków transportowych ustalać na podstawie ewidencji prowadzonej przez Wydział Komunikacji Starostwa Powiatowego w Kielcach.

9.2. Wezwać podatników do złożenia deklaracji podatkowych oraz wyegzekwować należny gminie podatek w kwocie 2.006,70 zł wraz z odsetkami.

9.3. Egzekwować od podatników podatku od środków transportowych obowiązek składania deklaracji stosownie do art. 9 ust. 6 pkt 1 i pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

10. W przyjętej do kontroli próbie 15 decyzji w sprawie umorzenia podatku od nieruchomości, rolnego oraz od środków transportowych ustalono, że 8 z nich na łączną kwotę 24.591,30 zł. wydano na podstawie wniosków podatników, bez udokumentowania materiałem dowodowym okoliczności wskazanych przez podatników.

Organ podatkowy zaniechał obowiązku dokonania właściwej oceny okoliczności sprawy wskazanych przez podatnika. Ocena taka winna być dokonana po wszechstronnym i wnikliwym rozważeniu dowodów oraz okoliczności występujących w sprawie po uprzednim zebraniu materiału dowodowego oraz wyjaśnieniu stanu faktycznego.

Przedmiotowa nieprawidłowość narusza art. 67 § 1, art. 122, art. 187 i art. 191 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz.U. Nr 137, poz.926 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za powyższe ponosi Wójt Gminy jako organ podatkowy.

Wniosek pokontrolny Nr 10

10.1. Umorzeń podatków dokonywać wyłącznie w przypadkach uzasadnionych po dokonaniu właściwej oceny okoliczności wskazanych przez podatnika.

10.2. Przy wydawaniu decyzji umorzeniowych przestrzegać postanowień art. 67 §1, art. 122, art. 187 i art. 191 ustawy Ordynacja podatkowa.

11. Kontrola dochodów uzyskanych z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wykazała że:

a) pobrano opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przy zastosowaniu nieprawidłowej stawki, czym naruszono art. 11¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2002 roku Nr 147 poz. 1231 z późn. zm.). Wskutek tegoż zaniżono należne opłaty za korzystanie z zezwoleń łącznie o kwotę 219,60 zł. oraz zawyżono o kwotę 84,10 zł.

W rozumieniu art. 138 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2003 r. Nr 15 poz. 148 z późn. zm.) czyn polegający na ustaleniu, pobraniu lub dochodzeniu należności jednostki samorządu terytorialnego w wysokości niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Jednak w zaistniałym przypadku na podstawie art. 140 ustawy o finansach publicznych nie dochodzi się odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych za czyn polegający na uszczupleniu środków publicznych o kwotę nie przekraczającą łącznie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego przed dniem wydania orzeczenia przez komisję orzekającą przez Prezesa GUS.

b) trzech przedsiębiorców dokonało wpłaty opłaty rocznej za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych po terminie określonym art.11¹ ust. 2 ustawy z dnia o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W zaistniałej sytuacji Wójt Gminy winien był zaniechać wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych dla przedsiębiorców.

Odpowiedzialność merytoryczną za stwierdzone wyżej nieprawidłowości ponosi inspektor prowadzący sprawy związane z wydawaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 11

Opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych naliczać i pobierać w wysokościach oraz terminach określonych w ustawie z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2002 r. Nr 147 poz. 1231 z późn. zm.).

12. Kontrola dochodów uzyskanych z majątku gminy wykazała, że:

a) Wójt Gminy zaniechał ustawowego wymogu sporządzania i podania do publicznej wiadomości wykazów nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży oraz wydzierżawienia, co narusza art. 35 ust 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2000 roku Nr 46 poz. 543 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponoszą Starszy Specjalista Referatu Rolnictwa Gospodarki Gruntami i Geodezji oraz Wójt Gminy.

b) Rada Gminy uchwałą Nr XXVIII/174/02 z dnia 23.05.2002 roku min. wyraziła zgodę na sprzedaż w drodze bezprzetargowej nieruchomości gruntowej Nr 533/179 o pow. 300 m² położonej na Osiedlu Nowiny obręb geodezyjny Zagrody.

Jako podstawę prawną do podjęcia przedmiotowej uchwały wskazano art. 37 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn. Dz.U. z 2000 r. Nr 46 poz. 543 z późn. zm.), zgodnie z którym rada gminy w drodze uchwały, może min. zwolnić z obowiązku zbycia w drodze przetargu nieruchomość, gdy sprzedaż następuje na rzecz osoby, która ją dzierżawi na podstawie umowy zawartej, co najmniej na 10 lat, jeżeli nieruchomość ta została zabudowana na podstawie zezwolenia na budowę.

Aktem notarialnym Nr A 61/2003. z dnia 10 stycznia 2003 roku gmina dokonała sprzedaży przedmiotowej nieruchomości gruntowej za cenę 10.473 zł.

Kontrola wykazała brak przesłanek występujących z powyższego przepisu albowiem, umowy dzierżawy nie zawarto, a tym samym uchwała Rady Gminy w sprawie sprzedaży nieruchomości w drodze bezprzetargowej potwierdza nieprawdę.

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponoszą: była Pani Kierownik Referatu

Rolnictwa, Geodezji i Gospodarki Gruntami oraz były Wójt Gminy Pan Marek Dębiec, natomiast odpowiedzialność za dokonanie sprzedaży przedmiotowej nieruchomości w drodze bezprzetargowej ponosi Wójt Gminy Pan Stanisław Barycki.

c) Wójt Gminy w okresie objętym kontrolą dokonywał umorzeń należności z tytułu dzierżawy w łącznej kwocie 1.283,62 zł, w tym umorzenie odsetek w kwocie 1.093,30 zł oraz umorzenie zaległości w kwocie 190, 32 zł.

Przedmiotowe umorzenia stanowią naruszenie art. 34a ustawy o finansach publicznych z uwagi na brak stosownej uchwały Rady Gminy w tym zakresie.

Odpowiedzialność z tytułu przedmiotowych nieprawidłowości ponosi Wójt Gminy.

Stwierdzona nieprawidłowość stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych w rozumieniu art. 138 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz.U. z 2003 r. Nr 15 poz. 148 z późn. zm.), polegające na niezgodnym z przepisami umorzeniu należności jednostki samorządu terytorialnego.

Jednak w zaistniałym przypadku na podstawie art. 140 ustawy o finansach publicznych nie dochodzi się odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych za czyn polegający na uszczupleniu środków publicznych o kwotę nie przekraczającą łącznie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego przed dniem wydania orzeczenia przez komisję orzekającą przez Prezesa GUS.

Wniosek pokontrolny Nr 12

12.1. Każdorazowo sporządzać wykazy nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży i wydzierżawiania oraz podawać je do wiadomości przez wywieszenie w siedzibie Urzędu na okres 21 dni, natomiast informację o wywieszeniu tegoż wykazu podawać do publicznej wiadomości za pośrednictwem prasy lokalnej lub w inny zwyczajowo przyjęty sposób stosownie do art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

12.2. Sprzedaży w drodze bezprzetargowej dokonywać wyłącznie po spełnieniu warunków określonych ustawą o gospodarce nieruchomościami.

12.3. Umorzenia należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy Ordynacja podatkowa dokonywać w granicach upoważnienia udzielonego przez Radę Gminy oraz zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa.

13. W sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 30 czerwca 2003 roku i sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania podstawowych dochodów podatkowych za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2003 roku Gmina zaniżyła skutki obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości o kwotę 48.209 zł, natomiast zawiążyła skutki z tytułu udzielonych ulg, odroczeń, umorzeń i zwolnień w podatku od nieruchomości o kwotę 56.273 zł oraz w podatku rolnym od osób prawnych zaniżyła skutki z tego tytułu o kwotę 23 zł.

W sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2003 roku i sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania podstawowych dochodów podatkowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2003 roku Gmina zawiążyła skutki obniżenia górnych stawek podatku od nieruchomości o kwotę 21.129 zł., natomiast zawiążyła skutki z tytułu udzielonych ulg, odroczeń, umorzeń i zwolnień w podatku od nieruchomości o kwotę 8.344 zł.

Nieprawidłowe wykazanie skutków finansowych w sprawozdaniach budżetowych za 2003 rok stanowi naruszenie § 10 ust. 1 i 2 oraz § 3 ust. 1 pkt 9 i 10 załącznika Nr 2 do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 24, poz. 279).

Odpowiedzialność za powyższe nieprawidłowości ponosi Skarbnik Gminy oraz Wójt gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 13

13.1. Sporządzić i przesłać do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia prawidłowo sporządzone i oznaczone klauzulą „skorygowane” sprawozdania Rb-27S i Rb-PDP z wykonania podstawowych dochodów budżetowych gminy za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2003 roku oraz za okres od 1

stycznia do 31 grudnia 2003 roku.

13.2. W sprawozdaniach budżetowych wykazywać prawidłowe kwoty skutków finansowych z tytułu obniżenia górnych stawek podatków oraz skutki z tytułu udzielonych ulg, odroczeń, umorzeń i zwolnień w podatkach.

14. Kontrola udokumentowania pięciu raportów kasowych z wydatków budżetowych Gminy za miesiąc listopad 2003 roku wykazała, że:

a) przychód gotówki z banku na podstawie czeków nie został udokumentowany wewnętrznym dowodem, stosowanie do art. 20 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz.U. z 2002 r. Nr 76 poz. 694 z późn. zm.) oraz zasad określonych w Instrukcji kasowej wprowadzonej do stosowania Zarządzeniem Wójta Gminy Nr 4/91 z dnia 30 listopada 1991 r. zgodnie z którymi wszelkie obroty gotówkowe powinny być udokumentowane dowodami kasowymi.

b) w raportach kasowych nie wpisano kolejnych numerów ujętych w nich dowodów źródłowych. Zapisy w raportach kasowych nie były prowadzone chronologicznie. Powyższe stanowi naruszenie art. 24 ust. 4 pkt 1 i 2 ustawy o rachunkowości oraz naruszenie zasad określonych w pkt 3 „Udokumentowanie operacji kasowych” obowiązującej Instrukcji kasowej.

Odpowiedzialność za powyższe nieprawidłowości ponosi była kasjerka oraz była Skarbnik i Wójt Gminy z tytułu kontroli i nadzoru.

Wniosek pokontrolny Nr 14

14.1. Przestrzegać obowiązku załączania do raportów kasowych, kompletu dokumentów, potwierdzających dokonanie operacji gotówką; w przypadku wyłączenia spod raportów kasowych dowodów źródłowych i przechowywania ich w odrębnych zbiorach, sporządzać i załączać do raportów dowody wewnętrzne o charakterze zastępczym, potwierdzającym dokonanie operacji wewnątrz jednostki zgodnie z art. 20 ust. 2 pkt 3 ustawy o rachunkowości oraz obowiązującej w jednostce Instrukcji kasowej.

14.2. W raportach kasowych wpisywać kolejne numery ujętych w nich dowodów źródłowych w sposób określony instrukcją gospodarki kasowej oraz art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

14.3. Zapisów w raportach kasowych dokonywać chronologicznie zgodnie z art. 24 ust. 4 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

15. Wójt Gminy w dniu 23.12.2003 r. przyznał sobie nagrodę z funduszu nagród w wysokości 710 zł. pomimo zakazu wynikającego z art. 20 ust. 3, w związku z ust. 5 ustawy o pracownikach samorządowych (tekst jedn. Dz.U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1593 z późn. zm). Zakaz wypłaty nagród dla wójta wynikający z powołanych wyżej przepisów obowiązuje od dnia 12 września 2001r.

Przedmiotowa nieprawidłowość stanowi nadto naruszenie kompetencji Rady Gminy do ustalania wynagrodzenia Wójta Gminy, co wynika z art. 4 pkt 1 powołanej wyżej ustawy o pracownikach samorządowych oraz uchwały Rady Gminy Nr I/5/02 z dnia 20 listopada 2002 r. Odpowiedzialność za stwierdzone wyżej nieprawidłowości ponosi Pan Stanisław Barycki - Wójt Gminy.

W trakcie niniejszej kontroli w/w kwota została wpłacona na rachunek bankowy Urzędu Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 15

15.1. Przestrzegać zakazu wypłaty nagród dla Wójta Gminy, z wyjątkiem nagrody jubileuszowej.

15.2. W przypadku wypłaty nagród uznaniowych dla Wójta Gminy po dniu 12.09.2001 r., wyegzekwować nienależnie wypłacone świadczenia wraz ze składkami ZUS zapłacone przez pracodawcę.

16. Gmina na koniec roku zaniechała korekty przeciętnej planowanej liczby osób zatrudnionych

do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych, co spowodowało zaniżenie w 2003 r. odpisu na ZFŚS o kwotę 2.746,51 zł.

Powyższe narusza art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jedn. Dz. U. z 1996 r. Nr 70 poz. 335 z późn. zm.), zgodnie z którym fundusz tworzy się z corocznego odpisu podstawowego, naliczanego od przeciętnej liczby zatrudnionych oraz § 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 14 marca 1994 roku (Dz.U. Nr 43 poz. 168 z późn. zm.), stanowiącego, iż podstawą obliczenia odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych jest przeciętna planowana liczba osób zatrudnionych w zakładzie pracy, skorygowana w końcu roku do faktycznej przeciętnej liczby osób zatrudnionych po przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy.

W trakcie niniejszej kontroli dokonano korekty odpisu w księgach rachunkowych 2003 roku.

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi Zastępca Skarbnika Gminy oraz Wójt Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 16

16.1. Wysokość odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych ustalać zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

16.2. Przestrzegać obowiązku korekty w końcu roku wysokości naliczonego odpisu do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych po przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy.

17. Urząd Gminy nie prowadzi ewidencji analitycznej do konta 011 - „Środki trwałe”, dotyczącej gruntów stanowiących własność gminy, co stanowi naruszenie zasad określonych w załączniku Nr 3 do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządów terytorialnych oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 153 poz. 1752), zgodnie z którym ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 011 powinna umożliwić ustalenie wartości poszczególnych środków trwałych oraz ustalenie osób lub komórek organizacyjnych, którym powierzono środki trwałe.

Odpowiedzialność merytoryczną za powyższą nieprawidłowość ponosi Zastępca Skarbnika Gminy oraz Wójt Gminy z tytułu kontroli i nadzoru.

Wniosek pokontrolny Nr 17.

Zaprowadzić ewidencję analityczną gruntów stanowiących własność gminy w/g zasad określonych w zał. Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla ... (Dz. U. z 2001 r. Nr 153, poz. 1752).

18. Rady Gminy w dniu 29 kwietnia 2003 r. podjęła uchwałę Nr RG-VI/43/2003 w sprawie przekazania w użytkowanie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej z uzbrojeniem stanowiącym mienie Gminy do Międzygminnego Związku Wodociągów i Kanalizacji w Kielcach. Wartość majątku wyniosła łącznie kwotę 2.290.645,06 zł.

W § 3 uchwały wskazano, że warunki przekazania majątku zostaną określone w umowie zawartej w formie pisemnej pomiędzy zainteresowanymi stronami. Wykonanie przedmiotowej uchwały Rada Gminy powierzyła Wójtowi Gminy.

Wójt Gminy nie dopełnił obowiązku wynikającego z postanowień uchwały Rady Gminy i nie zawarł umowy w formie pisemnej.

Wniosek pokontrolny Nr 18

Zawrzeć umowę z Międzygminnym Związkiem Wodociągów i Kanalizacji w Kielcach określającą warunki przekazania majątku gminy.

19. W trakcie kontroli inwestycji p.n., Wymiana wodociągów zewnętrznych w osiedlu mieszkaniowym Nowiny – Zagrody i w miejscowości Zgórsko, o wartości w/g Kosztorysów inwestorskich 2.480.162,05 zł., co stanowi równowartość 577.413 EURO, realizowanej w trybie przetargu nieograniczonego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

a) Umowa Nr GKB – 223295/IN/03 z dnia 11 sierpnia 2003 roku o pełnienie funkcji inspektora nadzoru inwestorskiego na kwotę 12.000 zł. brutto nie zawiera kontrasygnaty Skarbnika Gminy, wymaganej art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 z późn. zm.).

b) Wszczynając postępowanie przetargowe zamawiający nie zamieścił ogłoszenia w swojej siedzibie oraz na stronie internetowej, czym naruszył art. 29 ust. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (tekst jedn. Dz.U. z 2002 r. Nr 72 poz. 664 z późn. zm.).

c) Zaniechano wywieszenia w miejscu publicznie dostępnym w siedzibie zamawiającego informacji o wyborze oferty oraz nie przesłano do wykonawcy którego ofertę wybrano, informacji określającej miejsce i termin zawarcia umowy, do czego zobowiązuje art. 50 ust. 2 oraz ust. 4 wzmiankowanej ustawy o zamówieniach publicznych.

d) Specyfikacja istotnych warunków zamówienia nie została zatwierdzona przez kierownika jednostki, co narusza § 6 pkt 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 czerwca 2002r. w sprawie szczegółowych zasad powoływania członków komisji przetargowej oraz trybu jej pracy (Dz.U. Nr 82 poz. 743), zgodnie z którym, komisja przygotowując postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w szczególności przygotowuje i przekazuje do zatwierdzenia przez kierownika jednostki, projekt specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

e) Zamawiający nie skorzystał z uprawnienia jakie stwarzał art. 35 ust. 1a ustawy o zamówieniach publicznych i w s.i.w.z. nie zażądał aby wykonawcy w ofertach wskazali, część zamówienia, której wykonanie zamierzają powierzyć osobie trzeciej, w tym też kontekście w § 4 ust. 1 umowy Nr GKB – 2232/95/U/03 z dnia 11 sierpnia 2003 roku wskazano, że wykonawca będzie realizował przedmiot umowy siłami własnymi.

Natomiast w treści § 4 ust. 2 przedmiotowej umowy, strony dopuściły możliwość zatrudnienia ewentualnych podwykonawców robót po uzyskaniu stosownej zgody Zamawiającego wyrażonej na piśmie, na warunkach określonych w art. 647¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16 poz.93 z późn. zm.), zgodnie z którym w umowie o roboty budowlane zawartej między inwestorem a wykonawcą (generalnym wykonawcą), strony ustalają zakres robót, które wykonawca będzie wykonywał osobiście lub za pomocą podwykonawców.

W umowie nie określono jednak zakresu robót, które wykonawca będzie wykonywał osobiście, a które za pomocą podwykonawców.

W dniu 14 sierpnia 2003 roku wykonawca robót zawarł umowę Nr 436/K/S/03 na mocy której powierzył innemu podmiotowi gospodarczemu, wykonanie pewnego zakresu robót określonego w umowie którą zawarł z gminą.

Odpowiedzialność za nieprawidłowości opisane pod a) do d) ponosi Wójt Gminy, zaś za nieprawidłowość opisaną pod e) pracownik Urzędu Gminy prowadzący spraw formalno – prawne związane z realizacją inwestycji oraz Wójt Gminy z tytułu nadzoru.

Wniosek pokontrolny Nr 19

19.1. Przy zawieraniu umów powodujących powstanie zobowiązań gminy, przestrzegać obowiązku uzyskania kontrasygnaty Skarbnika Gminy zgodnie z 46 ust 3 ustawy o samorządzie gminnym.

19.2. Przestrzegać obowiązku wywieszania ogłoszenia w miejscu publicznie dostępnym w swojej siedzibie oraz na stronie internetowej, zgodnie z art. 40 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. Nr 19 poz. 177).

19.3. Po zakończeniu postępowania przetargowego zawiadamiać wykonawców, którzy ubiegali się o udzielenie zamówienia o wyborze oferty zgodnie z art. 92 wzmiankowanej ustawy Prawo zamówień publicznych.

19.4. Specyfikację istotnych warunków zamówienia przedkładać do zatwierdzenia kierownikowi jednostki, który zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych odpowiada za przygotowanie i przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia.

19.5. Żądać wskazania przez wykonawcę w ofercie części zamówienia, której wykonanie zamierza powierzyć podwykonawcom, zgodnie z art. 36 ust. 3 ustawy Prawo zamówień

publicznych.

19.6. W umowie zawartej z wykonawcą robót, określać zakres prac zleczanych podwykonawcy na podstawie art. 647¹ §1 ustawy Kodeks cywilny .

20. W trakcie kontroli inwestycji p.n., „Przebudowa drogi gminnej Nr 156.0002 na działce Nr 315/1 w miejscowości Zgórsko” o wartości powyżej 30.000 EURO, realizowanej w trybie przetargu nieograniczonego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

a) Umowa Nr 2212/U/2/2001 z dnia 19 września 2001 roku na wykonanie projektów budowlano – wykonawczych na budowę dróg gminnych w miejscowości Sitkówka i Zgórsko, na kwotę 13.900 zł. nie zawiera kontrasygnaty Skarbnika Gminy, wymaganej art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 z późn. zm.).

b) Zarząd Gminy do wzmiankowanej wyżej umowy na wykonanie projektów budowlano – wykonawczych zawarł dwa niekorzystne dla siebie aneksy, przedłużające termin wykonania umowy z dnia 30 stycznia 2002 roku na dzień 30.06.2002r.

Zamawiający w Aneksie Nr 1 uzasadnił konieczność przedłużenia terminu wykonania umowy o 3 miesiące oczekiwaniem na wypis z rejestru gruntów ze Starostwa Powiatowego w Kielcach działek przyległych posesji, do projektowanej drogi, natomiast w aneksie Nr 2 o kolejne 2 miesiące w związku z przedłużającym się terminem uzgodnień w ZUDP Kielce.

Powody dla których sporządzono aneks Nr 1 oraz Nr 2 nie stanowiły okoliczności których nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy, wręcz przeciwnie, wszelkie uzgodnienia należały do obowiązków projektanta, co wynika z § 1 umowy.

Wójt Gminy zawarł wzmiankowane wyżej aneksy na podstawie pism projektanta bez udokumentowania ich materiałem dowodowym.

Powyższa nieprawidłowość stanowi naruszenie art. 76 ustawy o zamówieniach publicznych, który zakazuje zmian postanowień zawartej umowy oraz wprowadzania nowych postanowień do umowy, niekorzystnych dla zamawiającego, jeżeli przy ich uwzględnieniu należałoby zmienić treść oferty, na podstawie której dokonano wyboru oferenta, chyba że konieczność wprowadzenia takich zmian wynika z okoliczności, których nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy.

Przekazanie projektów przez wykonawcę nastąpiło dopiero w dniu 10 września 2002 roku, co wynika z protokołu przekazania.

Zgodnie z § 10 wzmiankowanej wyżej umowy wynika, że projektant jest zobowiązany do zapłaty zamawiającemu kar umownych m.in. za zwłokę w wykonaniu projektu w wysokości 0,5% wynagrodzenia umownego za zlecony projekt lub jego część, za każdy dzień zwłoki licząc od umownego terminu ich dostarczenia.

Opóźnienie w wykonaniu przedmiotu umowy wyniosło 222 dni od terminu wskazanego w umowie oraz 72 dni od terminu wskazanego w aneksie Nr 2 do przedmiotowej umowy. Zatem zamawiający winien był naliczyć kary umowne w wysokości 15.429 zł., w tym za okres po terminie wskazanym w aneksie Nr 2 do umowy w kwocie 5.004 zł.

Odpowiedzialność za powyższe nieprawidłowości ponosi Wójt Gminy Marek Dębiec oraz za nieprawidłowość opisaną pod b) członek Zarządu Gminy poprzedniej kadencji Henryk Panas.

Stwierdzona nieprawidłowość opisaną pod b) stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych w rozumieniu art. 138 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 155 poz. 1014 z późn. zm.), polegające na zaniechaniu ustalenia należności jednostki samorządu terytorialnego.

Odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych ponosi Pan Marek Dębiec Wójt Gminy oraz Pan Henryk Panas członek Zarządu Gminy poprzedniej kadencji, którzy podpisali aneksy do umowy z projektantem.

Wniosek pokontrolny Nr 20.

20.1. Przy zawieraniu umów powodujących powstanie zobowiązań gminy, przestrzegać obowiązku uzyskania kontrasygnaty Skarbnika Gminy zgodnie z 46 ust 3 ustawy o samorządzie gminnym.

20.2. Przestrzegać postanowień umownych w zakresie naliczania i egzekwowania kar

umownych za zwłokę w wykonaniu przedmiotu umowy.

20.3. Nie wprowadzać zmian w umowie niekorzystnych dla zamawiającego do czego zobowiązuje art. 144 ustawy Prawo zamówień publicznych.

21. Na dzień 31.12.2003 r. strona Wn konta 080 – „Inwestycje (środki trwałe w budowie)” wykazała saldo 7.096.856,05 zł., stanowiące poniesione przez gminę koszty związane z realizacją 23 zadań inwestycyjnych. Kontrola wykazała, że wśród 5 zadań inwestycyjnych o wartości 811.191,45 zł. zaewidencjonowanych na stronie Wn konta 080, dwa z nich zostały zakończone i odebrane protokolarnie odpowiednio w dniu 13.10.2003 r. oraz 6.11.2003 r.

W zaistniałej sytuacji Gmina nie przekięgowała uzyskanych efektów inwestycyjnych zapisem na kontach:

Wn 011 - „Środki trwałe”

Ma 080 - „Inwestycje (środki trwałe w budowie)”.

Powyższa nieprawidłowość narusza zasady funkcjonowania konta 080 – „Inwestycje (środki trwałe w budowie) określone w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości ... (Dz.U. Nr 153 poz. 1752) jak również art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jedn. Dz. U. z 2002 roku Nr 76 poz. 694 z późn. zm.), zgodnie z którym do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu każde zdarzenie które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Wniosek pokontrolny Nr 21.

21.1. Dokonać analizy zapisów strony Wn konta 080 w celu ustalenia czy wszystkie koszty związane z realizacją zadań inwestycyjnych zostały rozliczone na poszczególne obiekty inwentarzowe.

21.2. Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać w postaci zapisu każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz. U. z 2001 roku Nr 55 poz. 577 z późn. zm.) wnosi o podjęcie działań zmierzających do wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości i oczekuje od Pana Wójta informacji o wykonaniu wniosków pokontrolnych, bądź przyczynach ich nie wykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 powołanej ustawy służy prawo złożenia zastrzeżeń do tutejszego Kolegium za pośrednictwem Prezesa Izby w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Kielcach
/-/
mgr Henryk Rzepa

Do wiadomości:
Przewodniczący Rady Gminy